

Quinze val d'aran

junhsèga 2005 núm 5 www.guminfo.com
IMPRESI SENSE ADREÇA

La universidad
no se enriquece
de jóvenes
araneses

Aran.- Solo 16 de 21 jóvenes aranenses han aprobado el acceso a la universidad. La media del Aran respecto a Catalunya muestra un descenso y un estado por debajo de la media. La Val tiene un promedio de un 76,19 por el 87 de media.

Biblioteca de Vielha. Hay que usarla!

El telecabina de Ruda listo para la próxima temporada

Vaqueira.- Las obras del telecabina que unirá la urbanización de Ruda con la estación están en marcha según Aureli Bisbe, director de Baqueira Beret. Los movimientos de tierra de la pista que se abre con este nuevo remontador y el aumento de cañones de la red de nieve artificial en la parte baja de la estación, ya se han iniciado. La próxima temporada podría comenzar con la nueva infraestructura, lo que supondrá contar con las plazas del aparcamiento de Ruda, ya que está conectado con el telecabina.

Arties.- Arata Isozaki ha presentado su espectacular obra arquitectónica, a través de una maqueta, que estará lista en el 2007. En total se invertirán 18 millones de euros en los

que serán los nuevos Banhs d'Arties, que albergarán dos hoteles de 5 estrellas y un restaurante, además de la zona termal. La construcción está pensada para encajar con el

Diaris chinesi entà conseguir es papèrs

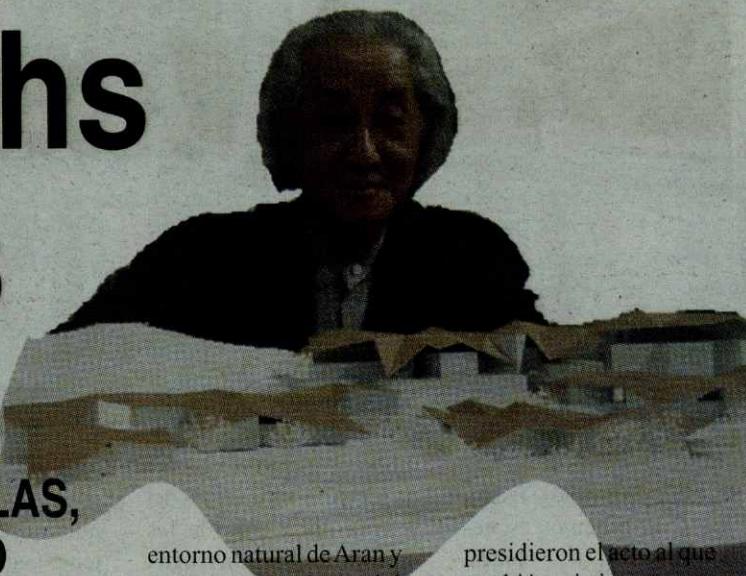
Una banda internacionau dedicada ara inmigracion illegau utiliza rotatius chinesis en Euròpa entà captar victimes. Es victimes auien de vier entà Espanha a apraiar es tramits e abonar mil euros, un viatge arribadi en Barajas, èren amiadi tás pisi a on es delinqüents auien en Alcalá de Henares e Valhecas. Era oferta didie "conseguir papèrs e trebalh per 4.500 euros" ei clar per persona. Era Jefatura Superior de Policia l'a desarticulat.

ARTIES TENDRÁ LISTOS SUS BAÑOS TERMALES EN EL 2007

18 M de € costarán los Banhs d'Arties

EL NUEVO COMPLEJO TERMAL TENDRÁ DOS HOTELES DE 5 ESTRELLAS, UNO DE ELLOS DE LUJO

entorno natural de Aran y se destaca que el complejo será como si se tratara de un nuevo pueblo con pequeños edificios con tejados de acero inoxidable. El Sindic d'Aran, Carlos Barrera y el alcalde de Naut Aran, Víctor León,

presidieron el acto al que también asistieron otras autoridades de la Val d'Aran. En setiembre está previsto que se presente el proyecto definitivo que permitirá iniciar las obras de cara la primavera del año que viene.

ERACS

"Aran per sa Lengua"

Enguan artenh era sua XIIau edicion qu'aurà lòc eth dimenge dia 31 de junhsèga. Eth collectiu Lengua Viua prepausèc dejà hè dus ans eth bastiment d'un monument ara lengua e cultura d'Aran. Aguesta, òbra de André Ricard serà lheuada en pèira tamb ua nautada de sies metres.

"Aran per sa Lengua".

Era totalitat dera C-28 serà adjudicada a finaus d'an

Un viatge adjudicades es òbres dera C-28, se demore que siguen acabades en dus ans

Esquerra Republicana y Iniciativa-Verde buscan su espacio en el terreno político de la Val d'Aran

ERC y Iniciativa despiertan en Aran

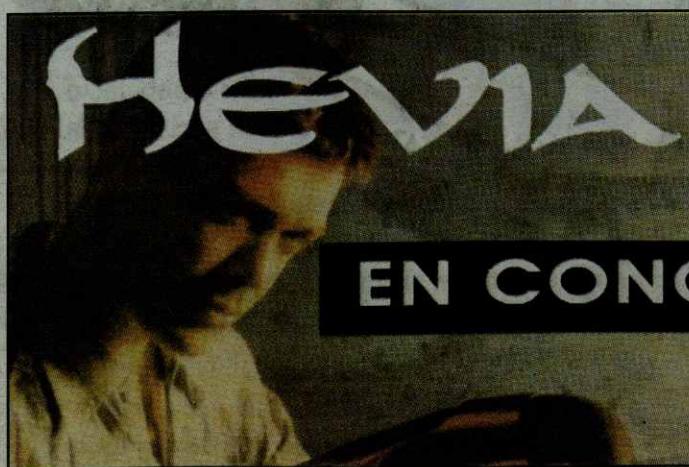
La Val d'Aran se verá enriquecida, con muchas más fuerzas políticas. Tanto Esquerra Republicana como Iniciativa Verdes están empezando a estu-

diar la posibilidad de anclarse en la política aranesa. El resultado de UA con PSC ha despertado la creación de estos partidos en el valle.

Venda d'entrades a taquilla i:

Oficina de turisme d'Arties
Oficina de turisme de Salardú
Oficina de turisme de Vielha
Oficina de turisme de La Pobla de Segur
Oficina de turisme de La Seu d'Urgell
Oficina de turisme de Pont de Suert
Oficina de turisme de Sort
Oficina de turisme de Tremp
Satchmo (Lleida)

EN CONCERT "Étnico ma non troppo"

+ Banda de Gaitas de Asturias

Parking Baqueira 1500 - 6 d'agost - 11 nit - 10€

PATROCINE:

ORGANISE:

Ajuntament de Naut Aran

www.losproyectos.com

La Val d'Aran ha sabido aprovechar los recursos que la montaña le ha puesto al alcance, ahora es el momento de disfrutarla y divertirse

Los deportes se multiplican en el verano aranés

El Aran acoge un cocktail deportivo lleno de cultura, tradiciones, tecnología, iniciativas, modernidad y aprendizaje; un capazo lleno de innovadoras iniciativas, propuestas singulares y grandes recursos socioeconómicos

Raül Escalona

It's up to u, babe. - Bien, para no ser repetitivo y no caer en el tipismo, no se debería de enunciar los enormes privilegios que los ciudadanos de Aran tienen gracias a éste trozo de mundo. Pero si que no hace falta fijarse demasiado para saber que el misticismo del Aran, los recursos que tenemos al alcance y el espíritu montañero nos hace ser privilegiados.

Un privilegio que podemos disfrutar con todos aquellos nuevos llegados, turistas, viajeros y aventureros, un privilegio que al cabo del tiempo nos ha traído un montón de quilómetros de caminos BTT, un saco lleno de montañas escalables, litros de agua brava para mojarse, grandes es-

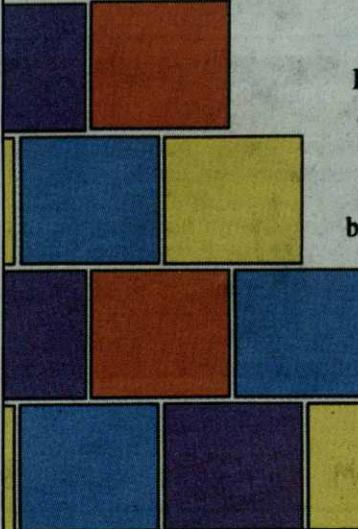
Quihles araneses

pacios polivalentes donde los sentimientos de impotencia, victoria, y derrota producen un caos físico. Así pues, tenemos escuelas, federaciones, clubes, tiendas y empresas que nos ponen al alcance de todo tipo de ocio deportivo, sólo tenemos que alargar la mano y tener ganas. Aquí está el problema, creo yo. Por mucho que paseo por nuestras tierras, encuentro a faltar grupos de jóve-

nes, niños y no tan jóvenes, disfrutando de todo esto. A modo de ejemplo, no deja de ser curiosos que más del setenta por ciento de los ciudadanos de Aran tengan una bicicleta, sea cuál sea, y no la amortizan; y no es por falta de lugares y recursos, porque los tienen, simplemente porque no tienen una cultura del deporte, no tienen y no reconocen la importancia pedagógica y los síntomas sanos tan física como mentalmente. Los que ya no somos tan jóvenes nos invade posi-

blemente la pereza o el desinterés, pero a los no tan jóvenes, privilegiados como son, deberían de notar y sentir las ganas de tener mariposas en el estómago para ésta cultura, una pedagogía anual y no intermitentemente temporal. Nos toca pues, hacer el esfuerzo de acercarlos a ésta lucha, comenzar des del principio, los padres, la escuela, las administraciones, y todo tipo de ser no cultivable ha dar ejemplo y disfrutar de nuestro país. Los turistas sí lo disfrutan.

Vendo pisos y parquings junto a la estación del AVE

Pisos de alto standing a estrenar de 39 y 40 m² desde 112.000 euros y parquings en el mismo bloque por 24.000 euros

Información:
619 78 12 40

Aqueth espòrt

E r espòrt s'a configurat ath long des ans en ua expression de passatems fòrça important entath desenvolupament dera dera joenessa enes valors e conductes fòrça positives.

Mès, auem d'èster conscienti qu'era societat a patit enes darreri ans ua transformacion sociau que coma afirme Guiddens, se botge en valors "postmaterialistes".

Mès, segurament un des factors qu'an afectat ad aguest cambi sociau an estat es naues tecnologies, es nau procéssis de intercomunicacion personau e sociau entre es joeni e joenes dera societat.

Eth temps de lésor des joeni, ja non ei er espòrt (a excepcion der espòrt a nivèu federat e d'elit), an emergit en darrer temps naues formes d'expression adaptades as besonhs e demanes dera joenessa d'aué dia.

Aquestes naues expressions de participacion, consum e comunicacion an sabut adaptar-se as caracteristiques deth client potenciu (es joeni en aguest cas) en perjudici der espòrt coma forma d'integracion entara joenessa. Per aquerò, auem d'èster capables, de crear ua estructura esportiu a toti es nivèus (espòrt escolar, espòrt base, espòrt recreatiu, espòrt federat e espòrt d'elit) entà arribar a tota era poblacion, ben siguen joeni o non tan joeni. Mès, ac auem de hèr, a trauers des nau processi de participacion e d'expression e tamb ua configuracion der espòrt adaptada ara societat actuau.

Sonque d'aguesta manera artenharam ua participacion integratua dera joenessa deth pais tamb uns valors e conductes aluenhades d'aqueries amenaces qu'eth joen dispausath sòn entorn.

Cau rebrembar, qu'er espòrt, ei des pògues actuacions en matèria d'integracion sociau entàs nauvengudi (immigrants).

Auem de voler ua societat participatiua, a trauers d'ua definicion integratua der espòrt.

Alex Moga i Vidal
alexmogavidal@gmail.com

GUM FM SORTEJA 2 BITLLETS D'AVIÓ

Bogotà Cartagena de Indias Buenos Aires Guayaquil
Quito Lima Mèxic Panamà

San José de Costa Rica

Santiago de Xile

SI GUANYES
TRIA LA TEVA
DESTINACIÓ

avata
l'Irida
viatges
Vielha: 973 64 12 82
Trem: 973 65 11 19

En combinació amb el sorteig de la ONCE del dia 9 de setembre de 2005 (1er. Sorteig)

En cas de no sortir guanyador, en combinació amb el sorteig de la ONCE del dia 30 de setembre de 2005 (2on. Sorteig)

Les darreres 4 xifres i el mateix ordre.

902 19 38 47

Bases depositades a GUM FM, Viatges Irida i www.gumfm.com

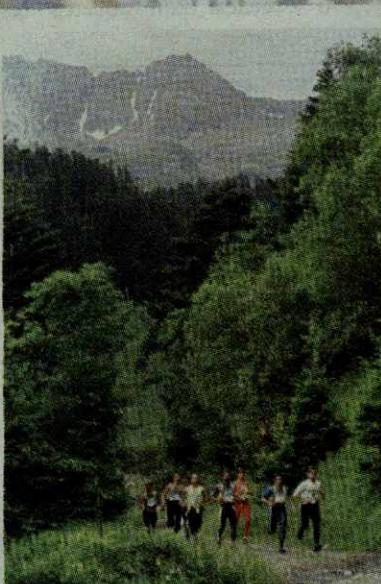

Installacions municipals

- * Sall de fitness
- * Sala de musculació
- * Squash
- * Tenis
- * Piscina
- * Camp de fútbol

Salardú

- * Fútbol sala
- * Sala de musculació
- * Sala de fitness
- * Piscina municipal
- * Rocódromo exterior

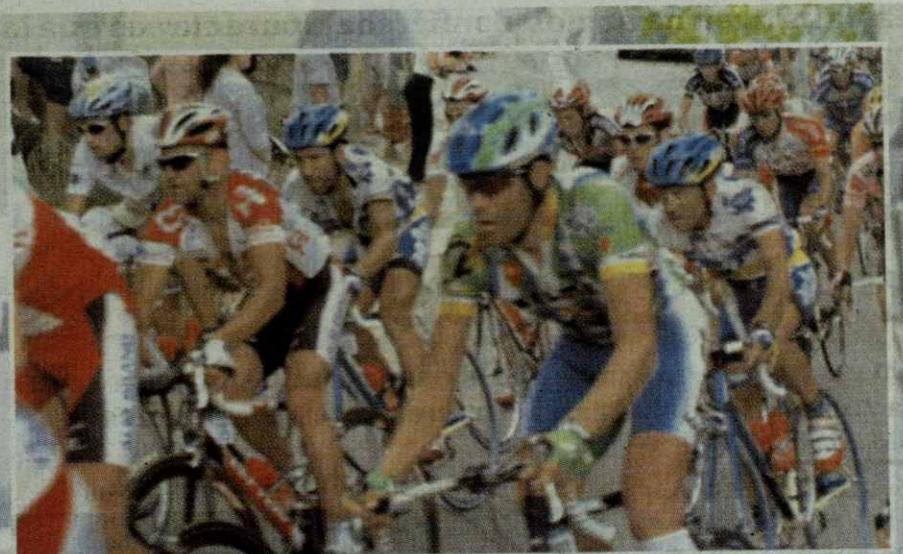
Installacions e recursi de muntanya

- * Refugis
- * Albergs
- * Recorreguts de TT
- * Recorreguts de senderisme
- * Zones d'escalada
- * pesca
- * caça
- * esquí

etc....

En esport en Aran

Entre auti, futbol, basquet, voleibol, padel, tenis, curling, esquí, patinatge, snowboard, caça, pesca, ciclisme, btt, senderisme, squash, natacion, hoquei, escalada, pirineisme, futbol sala, handbol activitat de gimnàs, ipica, bilhar, gòlf, tenis taula, esquí de muntanya, quilhes

¿Porqué el deporte de élite?

Ya en la antigua Grecia se sometía a los soldados a un entrenamiento deportivo para mejorar su rendimiento en el campo de batalla, luego los mejores competían entre sí en lo que fueron las primeras olimpiadas. Se daba la coincidencia de que muchos de estos deportistas fueron luego algunos de los más importantes pensadores e intelectuales de la época, lo que les llevó a la conclusión de que para obtener el máximo rendimiento de la mente el cuerpo ha de estar en las mejores condiciones.

En nuestros días el deporte se ha convertido en el escaparate de una sociedad sana y moderna, y se le reconocen beneficios de salud, de educación al esfuerzo, de disciplina, constancia, define unos objetivos a quien lo practica, etc.

En el valle además existe una vinculación directa ya que toda la oferta turística está relacionada con el deporte (turismo activo), por lo que es de gran importancia su promoción ya que puede ser el mejor elemento propagandístico para nuestra economía.

Sería de gran importancia que en el valle hubiera algún deportista reconocido por la ciudad que esto representaría además de por ser un referente para los más jóvenes.

Desde las instituciones y otras entidades aranesas se ha hecho un trabajo importante con la base, principalmente en los deportes de invierno, pero es de todos conocido que cuando los deportistas llegan a su momento más difícil (que es sobre los 18 años) todo el trabajo hecho se tira por la borda, ya que no se termina de consolidar a ninguna a nin-

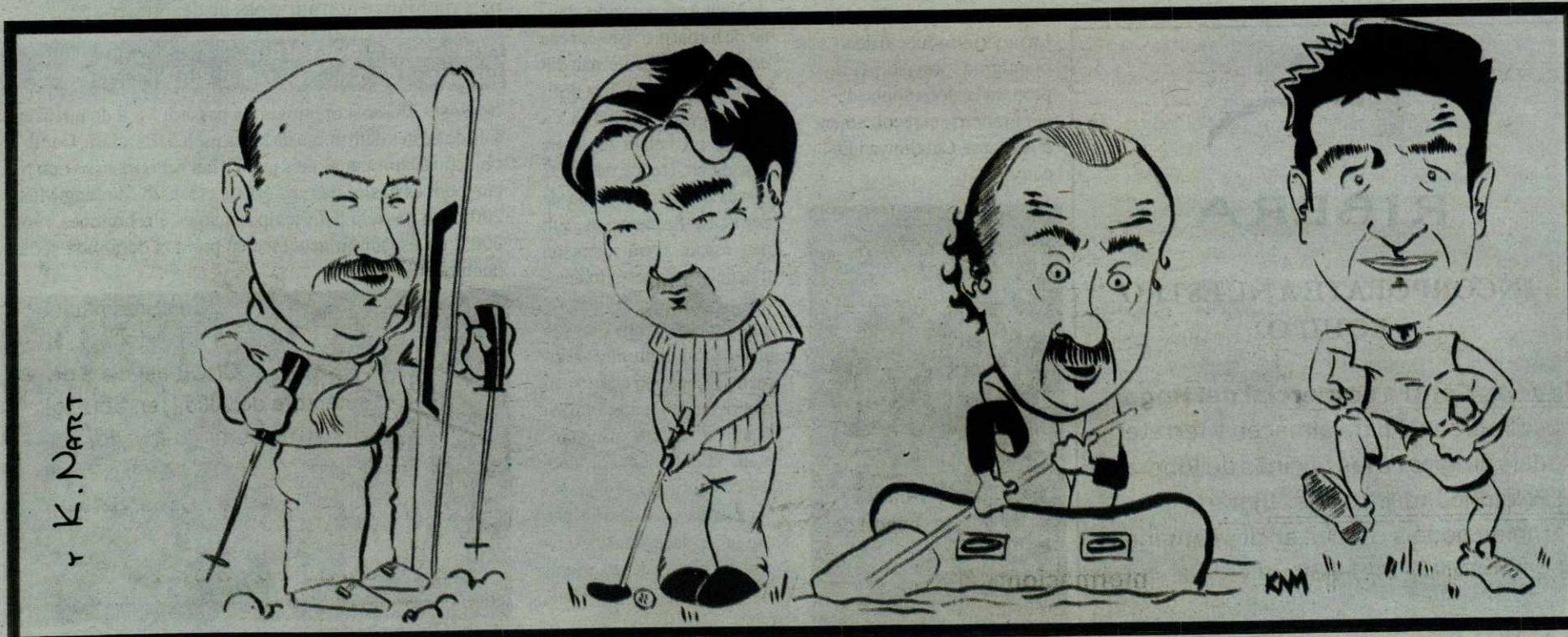
guno de ellos. Llegada esta edad sólo les queda que la fortuna quiera que les cojan en algún equipo nacional o profesional, y que otros se aprovechen de este esfuerzo económico y técnico hecho con las bases sabiendo el beneficio que reportaría conseguir esos deportistas de élite.

Existe a nivel normativo e institucional un vacío entre el trabajo de las bases y el deporte de élite, que debería de completarse con programas que vayan más allá de la promoción en los colegios y que den continuidad a los proyectos personales de los colegios y que den continuidad a los proyectos personales de los deportistas que quieren progresar y dar este salto, que por cierto ya es muy difícil en el campo de los deportivo y las competiciones, para que además de exigirles ese sacrificio tan grande en lo que se refiere a su forma de vida, trabajo, estudios, etc... tengan que hacerlo sin contar con ningún apoyo.

Es casi seguro que con estas condiciones cuando lleguen a los 18 van a preferir irse a trabajar y salir de fiesta los sábados y domingos por la noche.

Todos sabemos que en el "Valle" ha habido y seguirá habiendo jóvenes con condiciones y posibilidades, que si no se les ayuda están condenados a tener que dejar el deporte como a sucedido a tantos, sabemos que los programas que nos llegan a nivel nacional y autonómico no son suficientes ni contemplan nuestras aspiraciones, por lo que desde aquí "el Valle" deberíamos de buscar fórmulas y alternativas que den continuidad a un buen trabajo de base.

Manu Caseny

Els ja no tant nouvinguts plantígrads ja fan de les seves

Situació alarmant per la presència dels ossos

En els últims dos mesos, els ossos ataquen i destorcen la zona del Baish Aran i encenen totes les alarmes

Redacció

Les. - En els últims dies els ossos han destrossat set rúscos situats en diferents prats de la Val d'Aran, concretament a Sant Joan de Toran i Barradós. Aquesta acció dels plantígrads se suma a les diverses destrosses i atacs a ramats que s'han produït a la zona del Baish Aran.

Quatre vaques les noves víctimes de l'ós

Els plantígrads que campen per les contrades araneses, porten un ritme d'aparicions considerables. L'últim atac que tenim notícia són atacs a les vaques que actualment estan pasturant per les muntanyes de la Val d'Aran. Aquest últim atac ha ferit a quatre vaques de les quals s'han sacrificat dues. Aquest atac s'ha realitzat a la Vall de Barradós, nucli de Vilac. A la Val d'Aran hi campen aproximadament 600 vaques que procedeixen de ramaders de La Ribagorça

Els ossos d'Arties són un espectacle per als turistes.

catalana i l'aragonesa, i un propietari de l'Alguaire, sent el seu bestiar el mes afectat de l'ós.

Els últims atacs han encès les alarmes al món ramader

Les últimes accions dels ja no tant nouvinguts plantígrads de la Val d'Aran d'aquests darrers dos mesos (d'atacs a ramats i destrosses en instalacions araneses) han motivat tot un seguit de reclamacions per part del cololectiu ramader

en millores del sistema d'indemnitzacions per mort de bestiar a mans dels ossos.

El president de l'associació dels ramaders de la Val d'Aran Josep Maria Mòga, va manifestar que aquestes millores d'indemnitzacions s'han d'incloure el preu de bestiar mort com també el valor de les pèrdues que suposa per a la producció la desaparició de cada animal mort a mans de l'ós.

Aprovada una nova proposició no de llei que avala els alliberaments dels plantígrads als Pirineus abans de 2.008

La comissió de Medi Ambient del Congrés dels Diputats han aprovat una proposició no de llei realizada pel grup socialista i recolzada per totes les forces polítiques, per potenciar, avalar i doblar la reintroducció de l'ós als Pirineus abans del 2008.

En la mateixa proposició té la intenció d'augmentar la partida pressupostaria per aconseguir els objectius de la reintroducció i separar una partida del Govern per indemnitzar les destrosses i els atacs a possibles afectats.

RIBERA
INCORPÓRATE A NUESTRO EQUIPO

Ribera, Centro Comercial del Hogar, busca personal para almacén y ferretería. Podéis dirigiros a las oficinas de Ribera en el Polígono Industrial de Mijaran. También podéis concertar cita llamando al teléfono 973 64.14.60, (Horario de oficina)

La nova introducció dels plantígrads prevista per la propera tardor impulsada per França té el recolzament d'Andorra, Catalunya i Espanya.

Miquèu Barra deth PRAG dèishe eth càrec de conselhèr

Arties. - Eth pacte entre Arties e Garòs en madeish PRAG, d'ocupar eth càrec de conselhèr, dus ans Arties e dus més Garòs, obligue a Miquèu Barra a deishar era sua representacion de conselhèr en govern aranés, entà deishar pas a Emili Sanlle. Barra valorèc eth sòn pas peth Consell de molt dolent "per que era oposicion non pinte arrén", explique Barra, que higuiç èster orgulhós d'auer segut conselhèr encara que dèishe definituamente era politica.

Mès terren àbil ena localitat de Les

Les. - Er ajuntament de Les ei en plen procés deth plan parcial entre era N-230 e er arriu Garona, un procés que cambià era fisonomia deth municipi e qu'aucuparà en totau uns 8 mil metre quadrats. Atau, donques, eth municipi de Les aurà 4000 metres quadrats més dedicadi exclusiuament a usi comerciaus, de servici, e industriaus e 4000 metres quadrats entà zones verdes e viàries. Ena pumèra fase deth plan d'expansion deth centre urban se bastirà un pònt qu'amassarà era naua zòna entà diuèrsi usi e eth centre urban.

Era localitat de Les en Baish Aran.

Naut Aran cree naues places de guarderia

Naut Aran. - Er Ajuntament de Naut Aran a decidit abilitar de forma provisionau ena escola de Garòs un nau espaci de guarderia. Era decision s'a pres un viatge s'a vist qu'era actuau guarderia situada en Tredòs damb 22 places a deishat en lista de demora a 8 mainatges. Eth nau espaci a era intencion d'acuélher aguesti mainatges que s'an quedat dehòra, ath madeish temps que son ara demora deth nau bastiment d'ua planta ena actuau guarderia de Tredòs. Cau rebrembar qu'eth Departament d'Ensenhament dera Generalitat a discriminat ath Naut Aran non daurint pas cap naua plaça, daurint sonque 15 places de guarderia en Baish Aran e 30 en Mijaran.

Isozaki en el pais de las maravillas

Arties. - La Val d'Aran completarà la red termal en el 2.007 y es que los nuevos Banhs d'Arties, suben el listón en el valle en lo que se refiere a este sector en alza.

El lujo dominará el nuevo complejo termal que junto con la Baronía de Les y los Banhs de Tredòs, sitúan a l'Aran en

una de las ofertas más destacadas de Europa en termalismo.

Es millores dera C-28 a concors

Naut Aran. - Era generalitat a licitat es millores dera C-28 entre Vielha e Betren. Es actuacions de millores consistiràn en reforçar eth hèrm dera carretèra, e eth bastiment de dues circomvolcions entà potenciar millores, seguretat e fuidesa enes crotzamientos. Es obres s'encetaràn en setembre e finalizaràn en 6 mesi.

Er aucider de Vielha se ven

Vielha. - Er ajuntament de Vielha, en session plenària aprovec realizar es accions convenientes entà metèr ara venda era antica bastissa "del matadero" de Vielha. Era Venda der aucider, segontes manifestèc eth baile Joan Riu, s'efectuarà totemp qu'er ajuntament posque adquirir er immòble qu'actuament au cupe Corrèus e atau ampliar era casa Consistori, pr'amor actuament i a ua mancança d'espaci. Eth partit dera oposicion ar ajuntament CDA, votèc en contra, ja que segontes eth sòn pòrtavoz líder dera oposicion Pau Perdices er ajuntament a pògues propietats patrimonials e non aurie pas de desprenir-se'n.

Bossòst de nostàlgia Es ans 60, 70, 80, 90 a tocar ...

Bossòst. - Bossòst organizèc es passadi 8 e 9 de juriòl ena sala de hèstes deth pòble ua hèsta molt particulara. Damb er objectiu d'apropar es més joeni e hèr rebrembar as non pas tan joeni es hèstes des ans 60 s'a creat eth Meeting Music 2005. Un passeig peth temps imatges e rebrembes 1960-2005, un espaci qu'acuelhec es pioners dera vida socia nocturna der Aran.

Meeting Music Bossòst 2005.

Bracs**Era pagesia en Aran, ua exposicion tath passat**

Arties.- Eth pròppassat dia 28 de juny era glèisa de Sant Joan d'Arties dauric es sues pòrtes enquiath 18 de seteme, entà poder veir ua exposicion damb un centenar de fotografies dera pagesia aranesa a principis deth segle XX, era exposicion ei ua iniciatiua dera Fondacion Musèu Etnologic dera Val d'Aran.

Signen unconvèni de collaboracion espitalària damb eth Parc Tauli

Arròs.- Eth passat 15 de juriòl ena Casa deth Senhor d'Arròs, se signèc eth convèni de collaboracion entre es entitats Consòrci Corporacion Sanitària deth Parc Tauli-UDIAT Centre Diagnostic SA e Aran Salut Servicis Assitencials Integrais.

Aquest convèni a per objectiu estableir es relacions entre es dues entitats per çò que hè ara transmission d'imatges radiofòniques e teleassistència medica especializada. Atau coma eth supòrt e assessoria ena implementacion d'equipaments diagnostics , terapeutics e gestion dera imatge.

La Route du Sud arriba en Aran

Un viatge mès era Val d'Aran a podut gaudir Route du Sud, tot un exit.

Ena foto eth director de Turisme Val d'Aran Manolo Espeñol damb antics corredors deth Tour de França. Entre eri Henri Anglade, Jacques Esclassan, Lucien Aimar, Roland Berlan.

El pròppassat dia 9 de juriòl , pendent eth maitin en **Aubèrja Era lana** , amorassadi sus es notes musicaus dera "Guatekeband", es "clowns" Jimmy e Rúfi tornèren a suspréner damb ua actuacion divertida. Cò de curiós der espectacle siguec era es-sència dera espontanietat e era improvisacion.

Per auta canton , cau díder qu'entà divertir-se e

Luz verde a la limpieza de caudales en diferentes zonas de Aran

Forestal Catalana será la encargada de llevar a cabo la limpieza del río Valarties y el Garona a su paso por la población de Arties así como el barranco de Benques en Les y el tramo del río

Garonne desde Betren hasta Vielha. El Consell ha recibido la subvención solicitada a la Agencia Catalana del Agua, la cual permitirá llevar a cabo estas actuaciones.

La Val d'Aran ya cuenta con su propia Agencia Aranesa del Comercio

A partir de la diagnosis del comercio elaborado por la Direcció General de Comerç, Indústria i Turisme, se demuestra la necesidad de crear éste ente de promoción comercial

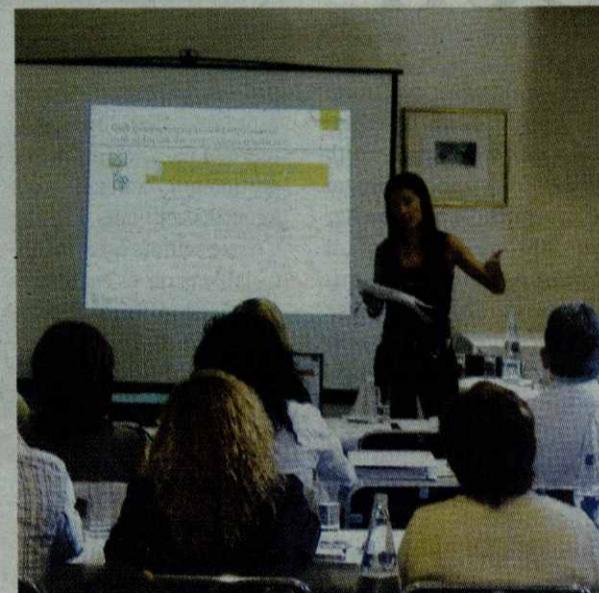
La desestacionalización turística y sus claves

Redacció

Arties.- Expertos en turismo hace tiempo que estudian como desestacionalizar este sector en zonas como la Val d'Aran y en esta ocasión parece tener solución. En una conferencia pronunciada por el periodista y escritor, Domènec Biosca, en el transcurso del primer seminario de formación para la sensibilización de la gestión de calidad en materia turística, marcó siete reflexiones para la calidad y el éxito sostenido del nuevo turismo de este siglo.

Biosca dijo que las claves

están en trabajar en la calidad que abarca mucho. De las vacaciones estáticas a las escapadas emocionales, del "¿a dónde vas?" al "¿que harás?", de la orientación al cliente a la orientación y la venta, de la calidad a la magia, de la gestión de la calidad a la calidad de la gestión, de los empleados a los amfitriones vendedores. En definitiva, algo que muchos se perdieron y que puede mejorar la situación turística entre temporadas. Todo un campo difícil de tocar pero con grandes expectativas aún por descubrir.

Más de 40 personas participan en el primer seminario de formación para el comercio.

La Val d'Aran estudia construir dos depuradoras más para cubrir la totalidad del territorio**Naut Aran se incorpora a la red de depuradoras que gestiona el Consell**

Garòs.- La depuradora de Naut Aran se ha incorporado durante el pasado mes de junio a la red de depuradoras de Aran, gestionadas por el Consell Generau. El mantenimiento de los colectores y la depuración residual del agua da trabajo a unas diez personas y lo

realiza la empresa Isolux, ganadora del concurso público. Estas plantas intentan eliminar al máximo los elementos nocivos, siendo el Aran uno de los modelos a seguir a nivel europeo. El resultado, fangos y residuos sólidos que son eliminados y tratados fuera de

Aran, por empresas especializadas. Así pues, la depuración ha conseguido que el tramo del Garona entre el puente de Es Bordes y la frontera francesa sea catalogado como zona salomonizada, es decir, de máxima calidad en sus aguas.

Presentat el "Programa de Cohesió Social de la Val d'Aran" amb un repte que arriba a tots els municipis

El Consell Generau d'Aran va presentar el passat dia 29 juny, el "Programa de Cohesió Social de la Val d'Aran, una "iniciativa motivada per un gran repte", va manifestar la consellera Mercedes De lauren, un repte que arriba a tots els municipis; la immigració, els nouvinguts.

"El programa presenta una política global d'integració dels nouvinguts que s'estableixen a la Val d'Aran, una política que vol abraçar a tots els aranesos i els benvinguts, una política d'integració, de facilitats,...

de cert equilibri ", justifica la consellera.

Les intencions, és encetar un programa d'acollida a través d'un petit dossier, una guia d'acollida (Brolhon) a on els explica la realitat del territori, la climatologia, les activitats, l'a-

ranès de supervivència, direccions d'interès, programes escolars, telèfons d'interès, o sigui, unes pàgines grogues per adonar-te'n del territori que hom acull. Esperem que a la llarga no calgui una guia pels no forans.

Amplian el Musèu dera Val d'Aran con la construcción de un edificio anexo

Vielha.- El próximo 22 de julio, se presentará el proyecto de ampliación del museo de la Val d'Aran ubicado en Vielha. La actuación consistirá en construir un nuevo edificio anexo al actual. La ampliación se llevará a cabo donde antiguamente se encontraba la "borda de la casa", propietat del Consell Generau. La reforma es integral y afecta també al edificio de la Tor deth Generau Martilhon.

El pròppassat dia 9 de juriòl , pendent eth maitin en **Aubèrja Era lana** , amorassadi sus es notes musicaus dera "Guatekeband", es "clowns" Jimmy e Rúfi tornèren a suspréner damb ua actuacion divertida. Cò de curiós der espectacle siguec era es-sència dera espontanietat e era improvisacion.

Per auta canton , cau díder qu'entà divertir-se e

participar en aguestes petites hestes de joeni artistes cau èster atent ath carrer e ara gent,..., son suspreses, e rebrem-batz, son improvisades...

Era marca d'esquis Head patrocinà ath corredor Kwame Nkrumah, eth prumèr esquiaire de Ghana que representarà ath són pais enes JJOO de Turin en 2006. Aço mos aurie d'ensenhar molt a multi, non pas deth patrocinio, senon der atleta...

Segontes un estudi recent, es espanyols son es trebalhadors que més ores passen en trebalh. Eth madeish estudi anòncie qu'era impossibilitat des oraris flexibles per part des empreses perjudique seriament era vida personau.

Era diferéncia salariau d'Espanha ei mès grana qu'ena EU. Eth salari des omes espanyols ei un 15% superiorath des hemnes ena EU e un 18% major en Espanha. Espanha a increment salario mès moderat des païsi dera UE.

Ara ja pòs!!

Per sonque cinc milions de dòlars (n'i a de 30) ja se pòt crompar ua ièrla vèrge enes aigües de Dubai.

Ei crompadors poiràn adquirir ua ièrla artificiau e auràn era oportunitat de dispuasuar deth "modèu pilòt" entà edificar sus era.

Eth fiscau demane ueit mesi de preson entà dus nauti cargues de Baquèira Beret SA

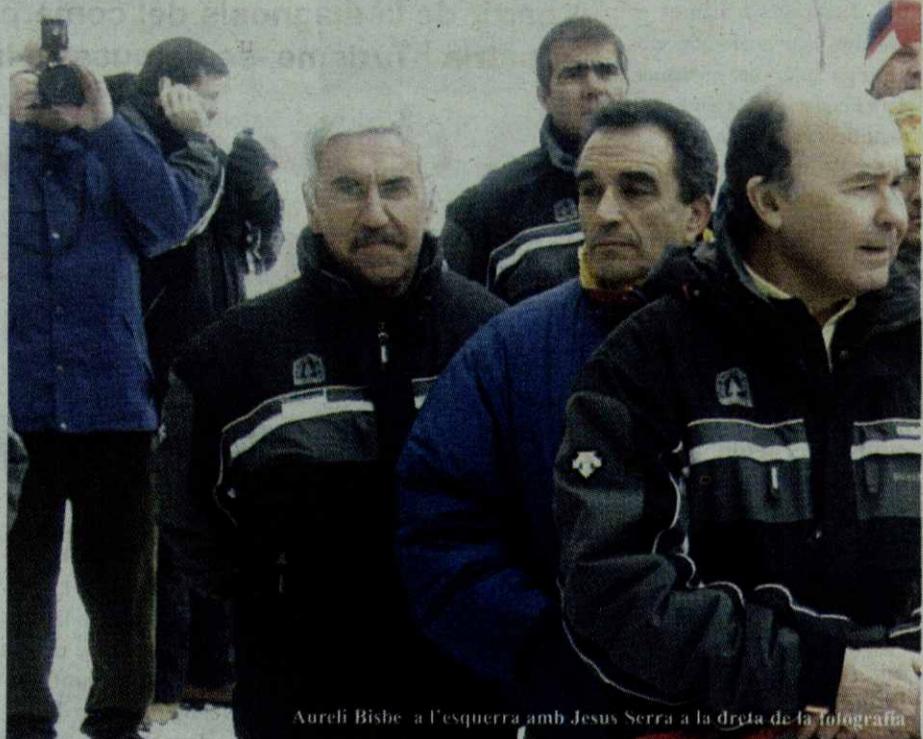
Baquèira acusada per desobeir

Redacció

Vaquèira.- Jesus Serra, Conselhèr Delegat de Baquèira Beret, SA e Aureli Bisbe, Director Generau dera estacion iuernau, an segut acusadi d'un delite de desobediència judiciau peth quau eth fiscau de

Lhèida demane, ueit mesi de preson e era inabilitacion des sòn cargues. Eth presunte incompliment d'ua sentència judiciau der an 2002 a provocat tot aguest nau procés ena Audiència de Lhèida. S'acuse ara empresa Baquèira Beret SA, de non corregir

pas e desseparar dera zòna esquiable deth complexe iuernau ua finca privada e particulara afectada per aguestes activitats. Cò que sembla èster incontrable ei qu'és esquiaires que visiten Baquèira, praticuen dehòra dera zòna esquiable.

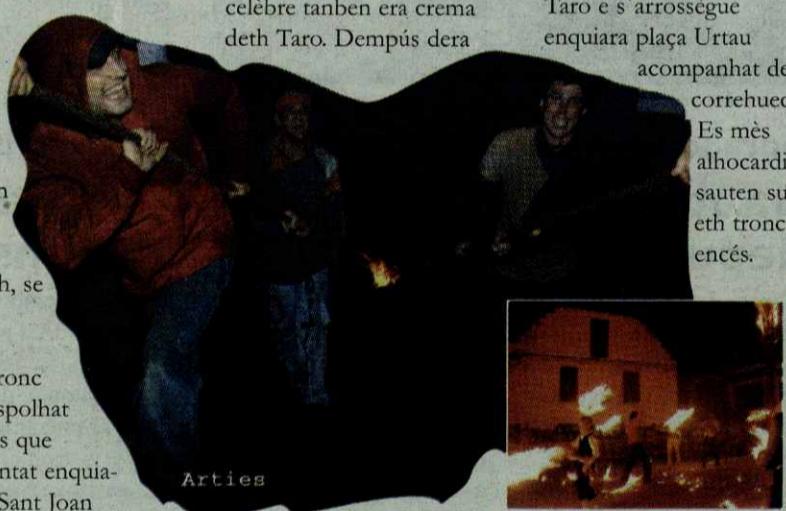
Aureli Bisbe a l'esquerra amb Jesus Serra a la dreta de la fotografía

Sant joan pòrté tà Les e Arties era tradicionau crema deth Haro

Era hèsta deth huec en Pirinèu a fòrça variantes. Les viu eth sòn prumèr acte un an abantes, quan eth 29 de junh, se place ena plaça un immens tronc d'aut despolhat de huelhes que queda plantat enqua- na net de Sant Joan

d'aci un an. En Arties, se celèbre tanben era crema deth Taro. Dempùs dera

benediccion, s'encen eth Taro e s'arrossègue enquira plaça Urtau acompañat de correhuecs. Es mès alhocardits sauten sus eth tronc encés.

Fotos de Les cedides per l'Oficina de Turisme de Les
Fotos d'Arties cedides per Manel Pujol

PROGRAMA DE PUNTOS

NOKIA 6822	PUNTOS	EUROS	NOKIA 6140	PUNTOS	EUROS	NOKIA 6100 Deluxe	PUNTOS	EUROS	SAMSUNG X840	NUEVO	PUNTOS	EUROS
6.500	206		6.500	171		3.500	163		3.500	135		
14.000	186		14.000	151		7.000	144		7.000	126		
34.000	135		30.000	110		22.000	105		20.000	92		
53.000	86		46.000	68		37.000	66		34.000	56		
73.000	34		62.000	27		52.000	28		47.000	22		
92.800	0		78.200	0		67.600	0		60.100	0		
más de 60 productos a elegir!												
NOKIA 6230	PUNTOS	EUROS	NOKIA 6100 (sin cámara)	PUNTOS	EUROS	MOTOROLA V355 Deluxe (con manos libres bluetooth)	PUNTOS	EUROS	NOKIA 6610I	PUNTOS	EUROS	
6.500	207		3.500	112		6.500	242		3.500	123		
14.000	187		7.000	103		18.500	211		7.000	114		
34.000	135		18.000	74		41.000	152		19.000	83		
54.000	84		29.000	46		63.000	95		31.000	52		
73.000	35		40.000	17		85.000	39		43.000	21		
93.200	0		50.400	0		107.700	0		55.200	0		

PHONE LAND

Avda. Alcalde Calbetó (Rotonda) 25530 VIELHA Tel. 973 64 32 01

Causes deth dia a dia, causes de net a net

Naut Aran.- Eth Plen de Naut Aran aprovèc era requalificacion d'uns terrens en Garòn entà començar a bastir un camp de futbol.

Vielha.- Eth Conselh Generau adjudiquèc era gestion, manteniment, operativitat e explotacion der elipòrt situat en municipi de Betren. Era empresa adjudicataria se nomente TAFF.

Vielha.- Eth pròpeli dia 21 de juriòl, Artur Mas, maximum responsable de Convergència e Union visitarà tèrres araneses. Mas se trobarà damb eth Síndic d'Aran entà analizar era situacion dera Val d'Aran especialment.

Vielha.- Eth Conselh Generau a manifestat era sua preocupacion per estat dera carretèra nacionau 230 e principalement en tram de Bossòst.

Eth Síndic d'Aran Carlos Barrera a hèt arribar ath maximum responsable dera Demarcacion de Carretères der Estar en Lhèida, sollicitant accions de melhora ena carretera urgentament peth sòn pas per Bossòst.

Era cata justifique qu'eth mauestar des vesins pròpelius ara carretera ei grana e preocupanta, eth tapatge des camions per aguest tram hè impossible agarrar era sòn o les obliga a agarrar-lo intermitentament.

Xarxa Natura 2000 La propuesta que ha presentado la Generalitat para la aplicación de la extensión de la Xarxa Natura 2000 ha recibido más de 3.360 alegaciones de particulares y 27 de ayuntamientos y comunidades regantes, entre otros.

Tantas alegaciones a la nueva propuesta hace que pensar, algo no funciona o demasiado difícil de entender. Ahora le toca al Gobierno catalán contestar a tantos escépticos.

Los cuarteles de Vielha en "stand by"

Vielha.- Vecinos de Vielha han denunciado la ocupación constante y no intermitente de un gran número de personas, en los antiguos cuarteles militares. Así pues, vecinos afectados y víctimas "colaterales" de la dejadez de los cuarteles, ven con buenos ojos el parquing accidental que hay allí ubicado, pero la degradación de la zona, ruinas y suciedad empieza a encender un malestar contenido. Joan Riu, alcalde de Vielha, explicó al Quinze su preocupación por el estado de los cuarteles, pero enuncia que es una obligación del Ministerio de Defensa y el ayuntamiento ya ha realizado las peticiones correspondientes. Por otro lado, el ayuntamiento habilitará el actual parquing provisional éste julio. El alcalde llama pues, a los ciudadanos a que notifiquen, cualquier vertido, incidencia o destroza que observen.

Cuartel de Vielha.

La piscifactoría de Les tiene previsto comercializar en breve caviar de esturión producido totalmente en la Val d'Aran

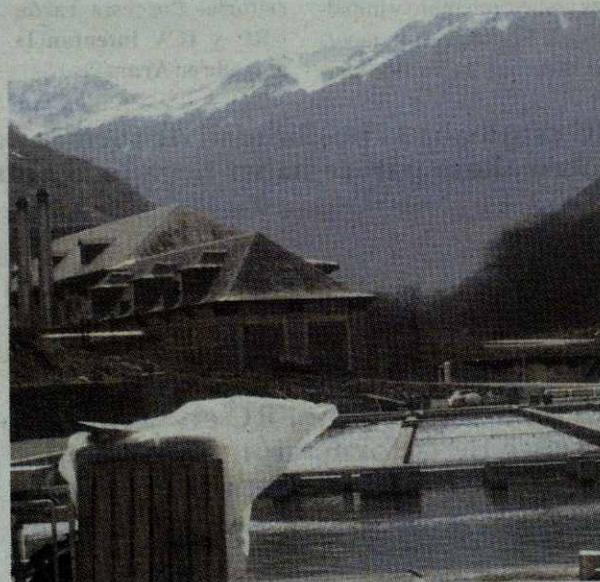
Delicatesen aranés

Bajo el nombre de Caviar Nacarii, la piscifactoría aranesa acerca a los amantes del caviar un nuevo producto *delicatesen*

Les.- La piscifactoría ubicada en las instalaciones originales del 1929 de la antigua hidroeléctrica de Cledes, cerca del río Garona, sacará en breve un producto totalmente aranes.

La empresa Garona Verda después de dos años de fracasos en la cría de "perca" y trucha ha encontrado, independientemente de la venta de carne de esturión, anhídrido carbónico y energía eléctrica, un filón comercial: la venta de caviar. Bajo el nombre de Caviar Nacarii la piscifactoría comercializará caviar de esturión totalmente producido en la Val d'Aran.

Actualmente podemos encontrar cerca de 75 mil esturiones en la piscifactoría de Les, de las cuales solo 900 son hembras, las auténticas fabricantes del caviar, y en este caso aranes. Este verano ya podremos gozar de este nuevo producto aranes, afirma el biólogo

Piscifactoría de Les.

que encabeza este proyecto, Jesús Gómez. Gómez califica el caviar aranes como "un caviar de calidad de veluga pero con tamaño de los huevos son más pequeños". Para este año está previsto comercializar aproximadamente unos 200 kilos de este producto, pero la intención es llegar a comercializar anualmente 1.500 kilos de caviar. En la venta de la carne, la previsión es aumentar de 30 a 40 toneladas en 4 años. Al día de hoy, una lata de 50 gramos de este caviar costará alrededor de unos 70 o 80 euros.

LA CALIDAD DEL CAVIAR ARANÉS SE DENOMINA

"calidad beluga", con un precio más bajo que el caviar de Irán y Rusia, ya que el tamaño de los huevos son más pequeños; los huevos de Les son de 2,5 milímetros, cuando lo normal son de aproximadamente 3,5 milímetros. Ahora toca que nuestro paladar este a la altura de tal delicatessen, ... bienvenidos al maravilloso mundo del caviar...

Teatre de carrèr en Les damb era actuacion de las Grooms

Revirades en lengua occitana

Barcelona.- El grup PSC-CpC presenta ua proposicion non de lei entà impolstar des dera Institucion des Letres Catalanes era revirada de tèxtes en occitan entà garantir era existéncia de materiau de lectura especiauament entà joeni.

Falsificació de moneda ena Val d'Aran

Vielha.- Es Mossos d'Esquadra detengueren a mejans deth túnel de Vielha tota ua sèrie de laminats lèu queigudi. Aguesti, molt deterioradi toti eri, an era foncion de frenar es filtracions d'aigües e minmar (empedir) era formacion de colones de gèu ena sason d'iüern.

Eth Conselh denòncie er actuau laueg de vandalisme existent en Aran

Vielha.- En aguesti darrèri mesi eth mobiliari urban e sustos es marquesines dera demora deth transport public d'Aran an patit accions de vandalisme. Es desperfectes mès freqüents se produïssen as marquesines situades enes poblacions de Salardú e Vielha. Cada viatge que se produsís ua accion d'aguestes caracteristiques, eth Conselh Generau d'Aran a presentat ua denòncia ena comissaria des Mossos d'Esquadra. Era totalitat des destròces que s'an produït enguan supèren era quantitat de 9.000 €.

SAMARRETES - POLOS - BRODATS - GORRES - PUBLICITAT

SAMARRETTA

www.lasamarreta.com

SAMARRETES - POLOS - BRODATS - GORRES - PUBLICITAT

Eth Tour de França passa peth parçan aranés

Vielha.- Eth Tour de França vesita eth parçan aranés, maugrat qu'aguest an sonque ha entrat e gesut eth madeish dia. Turisme Val d'Aran ei treballant entà qu'era Val d'Aran age er an que ven ua finalizacion d'etapa e ua gessuda.

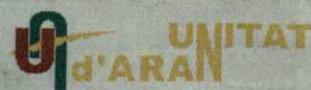

Rescaten a tres joeni francesi perduti en Aran

Vielha.- Tres joeni francesi sigueren recatadi pes pomoiòrs dera Generalitat ena zòna der Estanh de Rius, quan aguesti realzauen ua ruta entath refugi dera Boca Sud. Un amic des excursionistes que non participèc pas ena excursion e vedent que non arribau cap avisèc as servis d'emergència. Es pompiers d'Aran gesseran ràpidament enviant ua dotacion terrestre e un elicotter d'emergències. Es tres joeni sigueren facilament localizadi, sense córrer en cap moment cap tipe de perill ne lesions. Es tres excursionistes se desorientèren just en quèir era net quan se dirigien ath refugi dera Boca Sud, e vedent que non podien pas arribar en refugi decidiren passar era net ath ras.

Promoción turística conjunta entre er Aran e eth Sud de França

França.- Eth maxim responsable de Turisme Val d'Aran, Manolo Espanyol, presentèc eth pròppassat dia 6 de juriòl ena Catedra de Saint Girons eth programa europeu Interreg, iniciatiua de promoción turística der Aran e es zones franceses a tocar damb era Val coma son Comenges e era Arieja. Eth pressupòst d'aguesta iniciatiua turística ei de 500.000 euros, a on era mitat serà subvencionada pera Union Europea, e er auta mitat serà realizada damb un 50% per Aran, un 30% per Comenges e un 20% pera Arieja. Eth programa Interreg de promoción turística se portarà a tèrme pendent es ans 2005, 2006 i 2007.

VS.

Les.- El exsecretario general d'UA, Emili Medan lamenta estar preocupado por la política actual del partido que milita, ya que éste goza de una influencia del PSC y ha perdido la actividad nacionalista que tenía en sus orígenes. Esquerra Republicana de Catalunya le ha propuesto ahora a Medan dirigir, formar y liderar una futura es-

mite la doble militancia, témino que ha descartado el diputado socialista, Paco Boya apoyándose en el artículo 8-i de los estatutos. **El PSC con el pacto con UA, rompió el acuerdo de izquierdas catalanas de que únicamente fuera UA quien las liderara en el territorio. Por esta razón ERC y ICV intentan la entrada en Aran.**

Ya en el año 2.002, ERC estudiaba la posibilidad de formar parte de la vida política de la Val d'Aran; pero ahora parece haber llegado el momento

ERC a por todas en Aran

El Quinze informó de la intención de ERC en el número de mayo, donde se decía que el presidente de la formación política en la Ribagorça Jaume Monsó tenía la responsabilidad de crear partido. Ahora se suma Iniciativa

Redacción

En el 2002, el republicano Josep-Lluís Carod-Rovira, secretario general de ERC entonces, en una visita a Lleida para realizar una conferencia en el Casino, manifestó que estaban estudiando la posibilidad de tener representatividad en la Val d'Aran. Si la iniciativa prospera lo haremos con otro nombre, explicó

Rovira. "Como un gesto de que Aran es una realidad diferente", dijo el dirigente republicano. Emili Medan de UA, ha sido el elegido pues, para montar y organizar la nueva formación política. El nacionalista aranés explicó a este periódico que se lo está aún pensando pero que ERC puede contar con él para cumplir con el objetivo.

Paco Boya (UA) proclama l'acord amb el PSC

El actual secretario general de Unitat d'Aran (UA) recuerda al partido, y directamente a Emili Medan, que ostentan un acuerdo con el Partit Socialista de Catalunya, (PSC). Boya manifestó que "la

mayoría de la gente de UA no es independentista y que formular un acuerdo con ERC es muy difícil en Aran. Por su parte, el dirigente de UA, Emili Medan explicó que una vez vistas las resoluciones que ERC proponga en el nuevo estatuto y el encaje de Aran en el mismo, tomará una decisión

El republicà Josep Lluís Carod-Rovira, ha enunciad que ERC té previst presentar-se, per primera vegada, a les llistes en les pròximes eleccions araneses, encara que amb un altre nom

Com va informar el Quinze en el passat número tres, la plataforma d'Esquerra Republicana de Catalunya ha realitzat certs estudis a la Val per assolir una opinió vàlida i conèixer la realitat social, política i ideològica de l'Aran i enllestar un projecte d'implantació en el territori aranès. ERC no té clar encara sota quin nom hauria de definir-se el nou grup polític aranès, però queda clar que ha de tenir la mateixa sensibilitat i aspiracions que la força catalana. Segons fonts consultades, a l'Aran ja hi ha un planter de persones encoratjades amb aquest nou projecte polític, l'alcalde de Les, Emili Medan, ha estat proposat per encapçalar el projecte republicà.

Unitat d'Aran supera en un 31,9 % los gastos electorales permitidos y CDA en un 2,9 %

El estudio cuantifica que CDA sobrepasa el máximo de 11.095 euros establecido por la normativa, y UA es el partido que más se ha excedido superando en un 31,9% los 8.349 euros permitidos

Àrròs.- Segùn la Sindicatura de Comptes, y despuès de haber efectuado un estudio y realizado un informe sobre las subvenciones de las formaciones políticas aranesas que se presentaban a los comicios al Consell Generau d'Aran del 2.003, concluye que las fuerzas políticas de CDA y UA sobrepasaron en gastos el límite legal permitido en campaña electoral. Por otra parte, el documento enuncia que el PRAG efectuó los pagos de gastos de la campaña de su propia tesorería, situación que no contempla la normativa que deja claro que los pagos se deben de realizar vía cuenta bancaria específica. El estudio cuantifica que el partido nacionalista CDA se excedió en un 2,9% el máximo de 11.095 euros que, de acuerdo con la normativa era el coste que podía dedicar. Por otra parte, UA que tenía que dedicar un gasto acotado de 8.349 euros, vió aumentado su gasto global electoral en un 31,9%.

El Sindic de Comptes en su visita al Aran.

Estatut d'Unitat d'Aran

Art.8-i Er afiliat o afiliada d'Unitat d'Aran (PNA) sonque poderà compartir aguesta militància damb era deth Partit dels Socialistes de Catalunya. Exceptat aguest momentat suposit, non se podrà afiliar a cap d'autre partit, ne poderá potenciarne cap d'autre que non siguen Unitat d'Aran (PNA) e eth PSC. Era presència enes listes electorals que non pòrtent es sigles UA o PSC les aurà d'aprovar eth Consell Nacionau.

Ratifiquen era estacion electrica de Baqueira

Vaqueira.- Es projectes des subestacions de Baqueira, com es de Tàrrega e Almatret, an seguit aprovaades definitiuament pera Consellheria d'Indústria. Aguestes subestacions, que pertanhen ath Plan Tramuntan d'Endesa, suspendeua ua inversion de més de set milions d'euros. Er inici des òbres s'agilizeren entà garantir eth subministrat, atau donques, es òbres dera subestacion electrica de Baqueira seràn força auançades.

Inversions en Vielha Mijaran

Vielha.- S'invertisen en totau, 493.133 euros. Er ajuntament de Vielha encete eth plan de millores deth municipi. Es òbres son subvencionades a trauers deth Plan Unic d'òbres e Servicis (PUOS) * Carrer Major de Betren, 109.532 euros.

* Primera fase de millores des carrers d'Escunhau - Casarilh, 121.945 euros.

* Naua plaça de Casau, 61.656 euros.

* Reabilitacion e millores en set carrers deth nucli antic de Vielha, 200.000 euros.

Arrestat un marroquí per plaçar pèires ena C-28 a Vielha

Vielha.- Els Mossos detengueren a El Haj J de 28 ans vesin de Vielha coma presumte autor d'un delict contra era seguretat en trànsit. Eth joen siguec detengut de maitiada quan es agents lo vederen aumplint era carretèra C-28 ath són pas per Vielha damb pèires de granes dimensions ara amplada dera carretèra, meten atau en peril es usuaris dera via.

Eth arriu Garona Aurà millores e ua especiau proteccion

França.- Ena poblacion francesa de Saint Beat s'a presentat er apartat de programa Interreg que vò protegir er arriu Garona. Aguest programa a previst condicionar zònes der arriu entà evitar era sua contaminacion e tractament des residus. Cau rebrembar qu'er arriu Garona neish ena Vál d'Aran e acabe en Ocean Atlantic apròp de Bordèus, França.

VIII Jornades Occitanocatalanes

Val d'Aran

Deth 18 ath 22 de junhsèga de 2005

Corsi / Talhèrs

Lòc de celebracion des corsi: Escòla de Tecnics Esportius Val d'Aran. Aubèrja Era Garona, Salardú

[C] Iniciacion practica ara lengua occitana

Coneishir es aspectes més generaus dera lengua occitana: era sua istoria e era sua realitat socius. Coneisher-ne tanben, es principaus modalitats e familiarizar-se auditivament damb es principaus dialectes occitans. Immergir-se ena varietat aranesa dera lengua occitana: coneisher-ne es convencions escrites, era fonetica e es elements basics de morfologia e sintaxi, e aquerir ua nauta competéncia passiua (comprensionça orau e escrita).

Iniciar-se ena interaccion orau en lengua occitana, de manerà instrumentau ena sua varietat aranesa e en contexte dera Val d'Aran.

Professor: Aitor Carrera Baiget (UdL)

Durada: 20 ores   **Orari:** de 9,30 a 13,30

Prètz: 75 €

Dies: deth 18 ath 22 de junhsèga

Organize: Consell Generau d'Aran

Crèdits de libra eleccio

[C] Istòria dera Val d'Aran

Objectiu: dar a coneishir era istoria d'Aran a trauers des darreri estudis.

Professors: Ma Pau Gómez, Pèir Cots, J. Carles Riera Socasau, Xavier Roigé, Patrici Pojada, Fernando Martínez de Baños, Ma Angels Sanlleí, Sergi Brunet.

Programa:

1. Es prumers pobladors e era posteriora romanizacion deth Pirenèu Centrau.
2. Origens des relacions des aranesi damb era Corona d'Aragon.
3. Es institucions araneses: origens e evolucion deth Consell Generau d'Aran.
4. Era Val d'Aran enes sègles XVII-XVIII. Des usi comunaus ara dependéncia econòmica.
5. Era Val d'Aran entre dues monarquies ena època moderna.
6. Eth 'capelhan de casa'. Glèises e cases dera Val d'Aran, sègle XVI, XVII e XVIII.
7. Bastides defensives en Aran. Era luta ena termièra.
8. Era societat aranesa enes sègles XIX e XX.
9. Era Guerra Civil e es Maquis en Aran.

Pes tardes visites guidades pes entorns istorics dera Val d'Aran (opcionau).

Dies: deth 18 ath 22 de junhsèga

Durada: 17 ores

Orari: de 9,30 a 13,30

Coordinate: Ma Pau Gómez

Organize: Secció d'Istòria der Institut d'Estudis Aranesi

Crèdits de libra eleccio

Prètz: 75 €

[T] Dances tradicionaus de Gasconha deth sud

Repertori dera region gascona deth sud: dances-jòc (fricasselha, chibri-chibra; jan petit, berogina), jòcs cantati mainadencs, sauts (es 7 sauts, eth peiroton, era matelota, era gavota) dances en parella (masurca, quadrilh), dança de Carnaval, e d'autres.

Professores e musics: quate membres deth grop bearneis LOU CÈU DE PAU

Dies: 20 e 21 de junhsèga

Durada: 12 ores

Orari: de 10,00 a 12,30, de 17,00 a 19,00 e de 21,30 a 23,00

Lòc: Sala polivalenta, Salardú

Coordinate: Eliane Croutzet, presidenta de Lou cèu de Pau

Organize: Consell Generau d'Aran

Inscriptio per auança

Prètz: 10€

[T] Flaüta de tres horats e acordeon diatonic

Flaüta pes maitins e pes tardes s'alternarà era flaüta damb er acordeon. Grops reduits de 4-6 personnes. Sessions de 1h30 entà cada grop.

Professors e musics: Francis Rachou e Françoise Noble.

Dies: 19 e 20 de junhsèga   **Durada:** 12 ores

Orari: Flaüta: de 10,00 a 11,15 o de 11,30 a 13,00

Acordeon: de 15,30 a 17,00 o de 17,30 a 19,00

Coordinate: Francis Rachou   **Lòc:** Aubèrja Era Garona, Salardú   **Organize:** Consell Generau d'Aran

Inscriptio per auança

[T] Talhèr de tast de vins

Descripcio: apréner a tastar un vin e gaudir de totes es sensacions organolectiques qu'aguest mos pòt provocar.

Professora: Rosa V. Godoy Lujan

Dates: deth 18 ath 22 de junhsèga

Durada: 10 ores   **Orari:** de 21,30 a 23,30

Lòc: Aubèrja Era Garona, Salardú

Organize: Consell Generau d'Aran

Prètz: 26 €

Actes e Actuacions

Conferéncia inaugura: "Era identitat aranesa"

Presentacion de tesi doctorau.

Dia: deluns 18

Ora: 19,00

Lòc: sala d'actes dera Escòla de Tecnics Esportius, Salardú

(Mès informacion en apartat des conferéncies)

Tarde de jòcs tradicionaus

Objectiu: ensenhar as mainatges es jòcs populars més coneishudi.

Monitors: Manel Serrabona, Ma. José Fernández, Vanessa Vicente

Dia: dimars 19

Orari: de 18,00 a 20,00

Lòc: plaça dera glèisa de Vielha o sala polivalenta (en cas de mau temps)

Coordinate: Manel Serrabona, autor deth libre *Eth jòc tradicionau popular tradicionau ena Val d'Aran*.

GRATUIT

Jornada de presentacion deth nau Musèu dera Val d'Aran

Diuendres, 22 de juriòl de 2005, Otèl Tuca, Betren

10:00 Presentacion dera Jornada

Mgf. Sindic d'Aran Sr. Carlos Barrera

10:15 conferéncia (titol a concretar)

Eulàlia Janer, Cap d'Àrea de Difusió i Explotació, Subdirecció Generau de Patrimoni Cultura, Generalitat de Catalunya

11:00 conferéncia, **La xarxa de museus d'Andorra**

Xavier Llovera, Ministèri de Cultura d'Andorra

11:45 pòsa-café

12:15 conferéncia, **Museus en el territori**

Joan Manel Rueda, Director Museu d'Art de Girona, membre dera Junta de Museus de Catalunya

13:00 dinar

16:30 Presentacion deth projècte deth nau Musèu dera Val d'Aran

presentacion Mgf. Sindic d'Aran Sr. Carlos Barrera e Mgfca. Consellera de Cultura Mercedes Delaurens Carolina Desel, Directora Museus dera Val d'Aran

Xavier Playà, Alex Martin e Ramon Piella, Directors deth projècte arquitectonic

Josép Boya, Director projècte museologic

18:30 Taula redona

presidida peth Sr. Josep M. Trullent, Director deth Musèu Episcopau de Vic

Concert de musica occitana. Grop ESTAR

Tres musics dera Val vesia d'Aussau qu'acorden es sus armonioses veus as sus guitarres.

Dia: deluns, 18

Ora: 22,00

Lòc: plaça dera glèisa de Vielha

GRATUIT

Organize: Consell Generau d'Aran

Prètz: 26 €

</div

Ernest Benach, president deth Parlament de Catalunya deishèc es pòrtes dubèrtetes entre Catalunya e er Aran

Vielha.- Eth president deth Parlament de Catalunya Ernest Benach, convidat peth Consell Generau d'Aran entà celebrar era Hèsta d'Aran, afirmèc qu'era demana der Aran d'auer-ne un deputat pròpi se plantejarà en eth debat dera lei eleccora. Benach manifestèc, "èm cercant ua formula juridica entà hèc que shaute totes es parts", ademès puntualizèc qu'és relacions entre era Val e Catalunya "non quedará barraida damb eth nau Estatut".

Entà gusti, colors

"en tot arténher pera propria perviuença e futur deth nòste país qu'era proposta d'encaish d'Aran laguens deth nau Estatut de Catalunya sigue ua rellatit." C.Barrera

"sigue coma sigue eth nau Estatut implicarà millores substancials entath nòste parçan."

P.Boya

"serie ua incoerència qu'és catalans non hes sen pas aquerò que pre diguen"

E.Benach

"eth nòste Parlament a era obligacion de recuélher en articulat deth anu Estatut era veu e eth senter deth pòble aranés" I.Gavín

"eth nau Estatut a d'autrejar ar Aran un règim juridic especiau que mete fin ath deficient reconeishement institucionau derivat der Estatut de 1979."

J.Bosch

ICV-EA PROPÒSE QU'ER ESTATUT ESTABLÍS QU'ES RELACIONS ENTRE ERA VAL D'ARAN E ERA GENERALITAT SE HÈN A TRAUÈRS DE PRESIDÈNCIA E NON A TRAUÈRS DETH DEPARTAMENT DE GOVERNACION DERA GENERALITAT

En un des vòts particulars presentadi peth grop parlamentari d'ICV-EA, se rebrembe qu'er Estatut deth 1979 supausèc un "deficit reconeishement institucionau" d'Aran.

Eth vicepresident d'ICV e membre dera ponència de reforma der Estatut en representacion deth grop parlamentari d'ICV-EA, Jaume Bosch, expliquèc eth dia des vòts particulars presentadi eth pòppassat dia 8 de juriòl, proposar qu'eth tèxte preveigue que "eth Govèrn dera Generalitat e eth Consell Generau d'Aran establiràn es mecanismes de relacion ath mès naut nivèu, ei a dider, a trauès deth Departament de Governacion.

Bosch a explicat que "eth nau Estatut a d'autrejar ara Val un règim juridic especiau qu mete fin ath deficient reconeishement institucionau derivat der Estatut de 1979". "Aguest reconeishement siguec indegudament insuficientment

Jaume Bosch

desvolopat pera Lei 16/1990 sus eth règim especiau dera Val d'Aran, qu'en non tier en compode es sues peculiaritats istoriques, circonscriptiueth règim ath d'un de locau, estableint era sua relation damb era Generalitat mejançant eth Departament de Governacion coma se se tratasse d'un Consell Comarcau", a afirmat. Ei solet ua proposta...cuando el rio suena...

"Digues d'on vens i et diré cap a on vas ... ", no pot ésser tant dificil ...

L'esborrany llegit del nou Estatut fa desencisar l'Aran

Possiblement la clau per desencadenar el nomenat "conflicte aranès" la té ERC; la defensa de les Nacions sense Estat podria començar per l'Aran, però aquests tampoc estan per la feina, massa peix?

Redacció

L'esborrany del nou Estatut de Catalunya ha cultivat molta decepció a tots els aranesos i principalment a totes les forces polítiques que veuen que els seus homòlegs catalans no atenen a les reclamacions demandades; és a dir, el nou estatut que en breu s'hauria daprovar en el Parlament de Catalunya no recull, o millor dit, no considera el tema de reconeixement aranès i la seva especialitat com un fet prou distintiu ni significatiu. La primera lectura de l'esborrany del nou estatut no integra pràcticament res de les demandas

El Ple del Consell votan el nou encaixa.

des originades per totes les forces polítiques que integren el Consell Generau. L'alcalde de Les, Emili Medan fa una crida a Catalunya exigint que "el fet diferencial aranès ha de quedar palès de forma clara en el nou Estatut, ja que del contrari l'Aran passaria a ésser una comarca més de Catalunya". D'altra banda, el Síndic d'Aran Carlos Barrera qualifica "de gran decepció el fet de no recollir en el nou

Estatut el sentiment i l'esperit del document unitari i unànim que va aprovar el Consell Generau". Queda clar doncs, que les forces polítiques catalanes no estan gaire per la feina, ni tant sols els partits anomenats "paraigües" que donen cobert a partits originàriament aranoses.

Pel que sembla, les motivacions i inquietuds que els partits van mostrar en la col·laboració del Quinze (nº4) s'han esvaït. Ja va sent hora de posar negre sobre blanc i encetar de nou una bona campanya de sensibilització,, sensibilització a Catalunya, i concretament al Parlament.

Restem a l'espera.

El Quinze explicava en el número de març les raons de la "lliure associació" amb Catalunya. En el Quinze del mes de maig (especial estatut) hi trobareu tot el referent al encaix segons les diverses forces polítiques catalanes i una entrevista amb el Síndic d'Aran.

Número del març del Quinze

Inmobiliaria

Naut de Saviela
Casas para seducir

Sí quiere cambiar de estilo de vida en una magnífica casa pareada, Naut de Saviela es lo que busca. A sólo 15 minutos de Viella y rodeada del entorno natural del Bajo Aran, se encuentra esta magnífica zona residencial de Saviela en el pueblo de Les. Con todos los servicios a su alcance para vivir todo el año: escuela, comercios, centro sanitario, zonas deportivas, baños termales... Y las mejores comunicaciones por carretera.

Naut de Saviela 1 (165m²)

Planta baja: parking y trastero
Planta piso: salón, comedor, cocina individual, aseo y accesos.
Planta segunda: 3 dormitorios y 2 baños. Terraza y Jardín.

Naut de Saviela 2 (145m²)

Planta sótano: parking comunitario.
Planta baja: salón comedor, cocina individual, aseo y accesos.
Planta piso: 3 dormitorios y 1 baño. Terraza y Jardín.

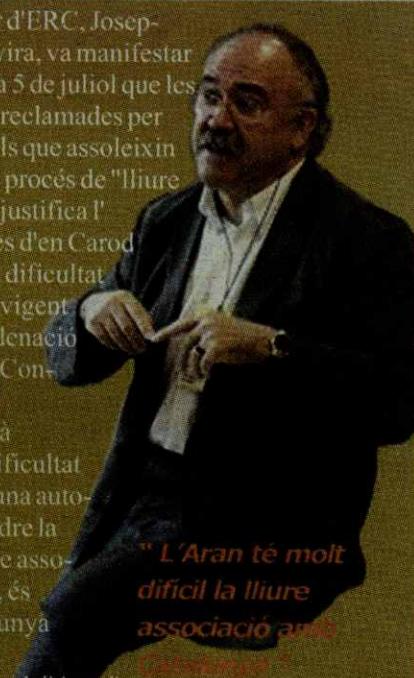
Llameos al 973 64 10 73
www.inmobiliaria.com

Desde: 247.000 €

DG CONED GRUP, S.L.

Lleida.- El líder d'ERC, Josep-Lluís Carod Rovira, va manifestar el proppassat dia 5 de juliol que les reivindicacions reclamades per l'Aran són difícils que assoleixin l'èxit desitjat. El procés de "lliure associació" que justifica l'Aran, de paraules d'en Carod Rovira, es veurà difficultat per la legislació vigent espanyola i l'ordenació establerta per la Constitució.

El líder republicà va justificar la dificultat manifestant "si una autonomia no pot tindre la condició de lliure associació a Espanya, és difícil que Catalunya pugui establir aquesta relació amb l'Aran".

"L'Aran té molt difícil la lliure associació amb Catalunya."

221 mainatges demoren

221 mainatges catalans demoren ua familiá d'acuelhuda. Augmenten es mainatges, disminuissen es familiés d'acuelhuda

En quin an viuem?

Ariel Sharon a manat accelerar eth bastiment deth mur de CisJordània. Bèth un pòt dider-li qué èm en 2005?

Los ecologistas aplauden la decisión de la Unión Europea

Baqueira expedientada por la UE a causa de la ampliación

Los responsables de la estación de esquí se muestran tranquilos y afirman que la ampliación aprobada cumple con la normativa vigente

Redacció

El Pleno de la Comisión Europea decidió en Estrasburgo abrir formalmente un procedimiento de infracción del derecho comunitario a España a causa de la ampliación de las pistas de esquí de Baqueira. El resultado de la infracción viene dado a una serie de denuncias de la expansión realizadas por diferentes grupos ecologistas y distintos eurodiputados. En definitiva, en Bruselas les preocupa que la expansión del terreno esquiable hacia el Pa-

llars se haya hecho de manera irregular; sin un estudio correcto sobre los impactos ambientales y de protección del entorno. Por otro lado, la preocupación de la UE es mayor al tener dudas sobre la aplicación de las normas y directri-

Los otros

Los grupos ecologistas, puntas de lanza de este expediente a Baqueira, manifestaron de "formidable" la decisión de la UE, y augurando esta inercia tienen previsto realizar lo símil para la "futura" estación de esquí de la

ces de la Unión por parte del complejo invernal. Aureli Bisbe, director de Baqueira, manifestó que el proyecto lo aprobó Urbanismo de la Generalitat y el Pla de la Neu lo reconoce. Así pues, sentenció que no está preocupado.

Vall Fosca.

"Ya teníamos previsto elevar la queja de la Vall Fosca, y ahora readaptaremos los criterios gracias al expediente fraccionador de Baqueira para conseguir el mismo éxito", manifestó Joan Vázquez, Ipcena.

Internacionau

Era periodista Judith Miller, deth diari *The New York Times*, a ingresat en preson per negar-se a testificar e revelar es convèrses confidenciais e privades damb hònts deth Govèrn.

Mòn

Un informe realizat peth Centre Nacionau de Contraterrorisme des Estats Units, afirme que pendent eth 2004 se heren 3200 attempts, 28.400 victimes e 6.282 personnes segrestades.

Univers

Eth reconeishut scientific britanic Stephen Hawking, e Dempús d'ua controversia científica qu'arrossègue des des an 60, afirmèc era impossibilitat d'utilizar horats neri entà viatjar a uns auti universi. Hawking en tot reconéisher açò pèrd ua apòsta damb eth sòn omològ John Preskill qui hè temps ja afirmaue dera sua impossibilitat. " Era informacion ei en nòste univers e non existis pas un univers menor que se pòt ramificcar", sentencièc Hawking.

Betren y Escunhau solicitan la caducidad de la ocupación de sus montañas

Vielha Mijaran.- Las entidades descentralizadas se mueven para favorecer la reapertura de Tuca. Los alcaldes de Betren y Escunhau, Francisco Faure y Francisco Vidal respectivamente han solicitado al Consell Generau d'Aran la

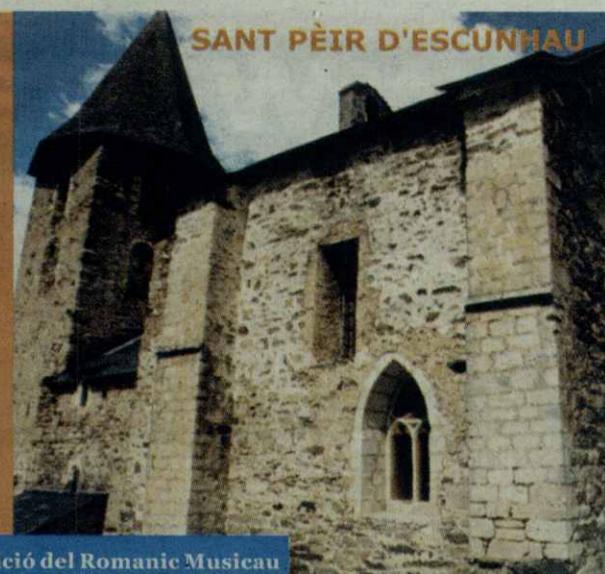
El Ayuntamiento de Vielha, y las entidades descentralizadas de Betren y Escunhau firman un convenio de colaboración con Tuca Resort SL

Vielha.- Vielha.- El proceso de la reapertura de la Tuca va viento en popa. Recientemente, el ayuntamiento de Vielha y los municipios descentralizados de Betren y Escunhau-Casarilh firmaron un convenio de colaboración con la empresa Tuca Resort SL para tirar hacia delante el proyecto del complejo invernal de la Tuca.

Joan Riu, alcalde de Vielha, manifestó que el acuerdo firmado establece que Tuca Resort SL tiene que presentar en un plazo de seis meses el proyecto de apertura del complejo que rodeara la Tuca; es decir, el plan parcial de la montaña y el plan parcial de la zona residencial en tierras de Betren.

Romanic Musicau d'Aran arriba a la novena edició

Val d'Aran.- El cicle Romanic Musicau d'Aran ha arribat a la seva novena edició. Aquesta iniciativa ja consolidada va començar el passat dia 2 de juliol i restarà en actiu fins el 3 de setembre. Els concerts tindran lloc a diferents localitats araneses; Escunhau, Vielha, Casau, Salardú, Tredòs, Unha, Les Arties i Bossòst, i cal recordar que l'entrada és gratuïta.

9 edició del Romanic Musicau**Cositas ...****Salardú gozará de un parking de tres plantas**

En el últim Ple de la Corporació Municipal de Naut Aran, se aprobó la recalificación del actual parking de Salardú para acoger más vehículos. El ayuntamiento de Naut Aran aprobó la recalificación del actual parking ya que actualmente esta catalogado como terreno rural, y para poder cubrir la demanda de parking y su ampliación de tres plantas subterráneas había que modificar su estatus. Naut Aran gozará pues en poco tiempo de dos nuevos aparcamientos, el de Salardú y el de Bagergue.

La banda ancha rural entra poco a poco en Aran

A mediados del mes de julio está previsto que una nueva estación entre en

funcionamiento para dar cobertura a 725 personas más. Al día de hoy, Aran cuenta con tres estaciones que cubren de Internet de banda ancha a un 23 por ciento de la población, según la Conselleria d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació de la Generalitat de Catalunya. Esta nueva estación hará aumentar en un 31 por ciento el porcentaje de población aranesa que pueda gozar de banda ancha.

Detenido un cazador furtivo en Aran

La policía de la Generalitat-Mossos d'Esquadra ha detenido a Juan E.S., de 21 años y vecino de Salardú, como presunto autor de un delito de posesión de armas. La detención es el resultado de un dispositivo realizado por los Guardes

de la Reserva Nacional de Caça Alt Pallars-Aran, Guardes de Mie Ambient

deth Consell Generau d'Aran y Mossos d'Esquadra. Ante los hechos, los agentes de la policía catalana han procedido a la detención de joven aranes y lo han denunciado administrativamente por varias infracciones de la ley de caza. En el momento de su detención se le requisaron varias armas y una cabeza de una pieza reciente.

ETH CORNER DERA SALUT

Consells al viatger

Cada cop són més freqüents els viatges a països tropicals on estem exposats a perills que hem de saber com afrontar. Què hem de fer abans del viatge?

És convenient informar-nos amb el nostre metge de les vacunes necessàries pel destí escollit del nostre viatge. Cal ser previsor i vacunar-se amb temps ja que algunes cal començar-les unes setmanes abans de la sortida.

Què ens hem d'endur?

Si viatgem a un país amb malària cal portar repellent d'insectes i roba adequada, preferentment de colors clars i màniga llarga.

Quines precaucions hem de prendre durant el viatge?

S'aconsella no menjar fruita sense pelar, verdura crua, amanides, carn i peix crus. Es recomana beure l'aigua sempre embotellada i evitar els glaçons de gel. Les begudes calentes ofereixen més garantia.

Què cal fer si tenim diarrea durant el viatge?

És important iniciar una dieta astrinxent i prendre força líquids per evitar deshidratar-nos. Un sèrum casolà que es podria preparar contindria un litre d'aigua, dues cullerades de sucre, mitja de sal, mitja de bicarbonat i el suc de dues o tres llimones

I a la tornada?

Algunes malalties tropicals no es manifesten immediatament; Si apareixen símptomes com febre, diarrea, suor, calfreds... cal consultar un centre sanitari i fer esment d'on heu estat els últims 12 mesos.

Contesten Marta Pàmies i Cisco Maranges

www.habitataran.com

ARAN.- Se vende casa a pie de pistas con todo lujo. De particular a particular.

**Notodoesloque
parece!!**

**Déjeseaconsejarpor
profesionalesenla compra
oventadesuhogaren
la Vald'Aran.**

Confieen:

Habitat Aran
Consulting inmobiliari

Gausac

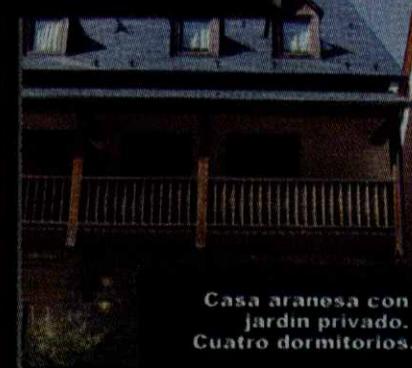
Último apartamento en venta

Betlan

Dos o tres dormitorios.
Vistas Excepcionales

Vielha

Casa aranesa con
jardín privado.
Cuatro dormitorios.

Tanau

Aptos. 1/2/3 dorm.
Cota 1.700 Baqueira
A 50m. del telesilla.

Vielha

Próxima Construcción
Viviendas Unifamiliares

Mont

Próxima
Construcción

Arròs

Antiguo Coto-Mansion
Grandes Espacios
e Intimidad

Garòs

Casa Unifamiliar
4 dorm., parking ind.
Oportunidad única

Plaça Coto Marzo, 7 · 25530 VIELHA (detrás iglesia) · Tel. 973 64 26 25

Alcalde de Guinovelles
de Pria na de
l'Alt Pirineu

Pac Palom

Aquest diumenge passat em van fer anar a una reunió de la comisió Municipal del Partit. Es veu que el fet de treballar de dilluns a divendres no n'hi ha prou i cal ser-hi el diumenge per acabar d'arrodonir la setmana laboral, a més com que es fa a la capital, haig de sortir el dissabte a la tarda per poder ser puntual el diumenge el matí, ja que no se'ls hi ha ocorrregut als organitzadors, pensar que la gent de "comarques" tenim unes quantes hores de cotxe fins a Barcelona, A més em cal reservar una habitació d'hotel i això si que ho fan des del partit, ja que ha de ser un hotel concret, d'una cadena concreta d'aquests que

"Voleu dir que és normal que hi hagi persones dedicades a estudiar la manera de què una aixeta no sembli una aixeta?"

hi ha un conveni que tinc la sensació que ens aixequen la camisa, però que hi farem... ja tinc hotel reservat. El meu problema comença amb el tema del disseny, això que ara s'ha ficat tan de moda i que Barcelona està al primer lloc del món mundial pel que fa aquesta història del disseny industrial, doncs bé, aquest fantàstic hotel que tan amablement em reserven l'habitació té un premi FAD d'aquests tan importants i això vol dir que no hi ha manera de saber com dimonis s'obre la porta

de l'armari o com es para l'aire condicionat i ja no et dic res a l'hora d'engregar la tele.

Aquesta vegada vaig arribar tard a Barcelona, al voltant de la mitjanit, em vaig regis-

trar a la recepció i em varen notificar que era un client VIP (que vol dir "vés i pica a la porta")

"El meu problema comença amb el tema del disseny, això que ara s'ha ficat tan de moda"

El meu nerviosisme inicial pel tracte

una mica especial rebut a la recepció per un noi mal pentinat va anar creixent ja que a l'ascensor no trobava els botons dels pisos i a més s'entrava per una porta i sortia per l'altra, i després per orientar-me amb els cartelllets que anuncien els números de les habitacions, posteriorment em vaig discutir amb aquella tarjeta de plàstic perquè s'obris la porta de la 602, i va arribar al punt del paroxisme quan un cop dins l'habitació i després d'aconseguir encendre la llum i ubicar-me entre un mirall, el llit, una banyera,

dues taules, un sofà immens i dues cadires, em vaig veure absolutament incapàc de trobar l'aigua calenta.

Voleu dir que és normal que hi hagi persones dedicades a estudiar la manera de què una aixeta no sembli una aixeta?

No és més lògic, senzill, civilitzat i normal, dues aixetes, una per l'aigua calenta i l'altra per la freda que no pas tenir d'estudiar com es mou una espècie de barnilla niquelada amb botons de colorins?

I els armaris?? Perquè ja no hi ha poms a les portes i has de buscar desesperadament la part que s'ha de premer per obrir una simple porta

Em sembla que en fotem un gra massa. Arribarà un dia que enyarem la normalitat, quan les portes eren portes i sobretot les aixetes eren aixetes. Quins temps aquells.

CATALANS sou pitjors que els francesos!

Lletra oberta d'un occità als catalans
Estève Cròs, periodista Pau (Occitània)

Els catalans sou pitjors que els francesos! Aquest sentiment em va creixent. Em pren cada cop que miro cap al Principat de Catalunya i que faig una ullada a la política i a la societat. La llengua catalana i la seva integritat han d'ésser respectades, és clar que teniu raó. Això val per totes les llengües i nacions del món. Però això no us ha d'impedir de veure que el català no és la sola llengua pròpia del Principat. Per raons històriques, els catalans sou responsables de la llengua occitana ja que teniu poder sobre la Val d'Aran.

En las discussions sobre l'Estatut, us informo que els occitans d'Aran han demanat la reconeixença plena de las seves institucions pròpies. És a dir el Consell General d'Aran. Aquest ha votat aquesta demanda a la unanimitat. Una de las raons principals era la qüestió lingüística. L'occità ha d'ésser oficial en igualtat amb el català. És una cosa que pot semblar normal, per tot hom, sinó podem parlar de discriminació. Però els Maragall, Carod-Rovira, Mas i els altres responsables polítics no semblen gaire disposats a reconèixer aquella demanda. No és legítima? Potser penseu que els 6 000 occitans d'Aran no valen gaire comparat amb els milions de catalans del Principat. Què en pensen els catalans de l'Alguer? Els catalans de la Franja, els catalans de Catalunya-nord?

En les discussions sobre l'oficialitat del Català, sou molt pocs els catalans qui demanàveu la mateixa oficialitat per a l'occità. I tu, Maragall, Carod, Mas? No he sentit res! Cal precisar que las veus occitanes (i algunes catalanes) que ho demanaven passaren... sota silenci. Potser no calia pas privar els catalans de pensar només al seu melic. Si no voleu pas fer cas de l'occità, llavors us demano de bé voler deixar la llibertat als occitans d'Aran. Perquè ara sou vosaltres catalans que priveu la llengua occitana d'anar més endavant, ja sigui al nivell del reconeixement institucional català, espanyol o europeu. Pitjors que els francesos!

Em respondreu que tot això fa els catalans iguals que els francesos. I que no hi a pas més colonialisme de la part vostra que de la part francesa. De veritat. Però amb una diferència.

Els catalans sou una nació en via de minorització per una altra nació. I doncs sabeu el valor de la identitat, el valor de la cultura, de la llengua. I vosaltres sabeu que és imprescindible la igualtat de les llengües per aconseguir la democràcia. Ets francesos no ho saben, ja que per ells es normal tenir llengües superiors (el francès, l'anglès, ...) i llengües inferiors (occità, català, basc, kurd...). Però això és un altre debat... Catalans, sigueu coherents!

Amb aquesta lletra us demano molta coherència en la vostra lluita sobre la qüestió lingüística. Sigui assumint sincerament el poder que teniu sobre la Val d'Aran tot deixant als occitans més autonomia. O renunciar a assumir-lo, com sembla indicar-ho les discussions sobre l'Estatut o l'oficialitat de les llengües a Europa. Però en aquest cas, ens cal donar, a nosaltres occitans, les eines institucionals per portar aquesta batalla. Catalans, engrandiu la nostra gàbia o doneu-nos la clau de la porta que ens tanca.

Inmobiliaria Global, a su servicio

MONT (VALLE DE ARAN)
APARTAMENTO TRIPLEX AMUEBLADO A ESTRENAR DE 110 M2 EN VENTA DE 3 HAB.
Ref A-178 - PRECIO VENTA 318.536 €

VIELHA (VALLE DE ARAN)
APARTAMENTO DUPLEX AMUEBLADO EN VENTA EN EL COMPLEJO RESIDENCIAL DE SAPPORO.
Ref. A 179 - PRECIO VENTA 192.324 €

DUPLEX BOSSOST
DUPLEX CENTRICO EN BOSSOST DE 88 m2, SALON-COMEDOR, 3 H. DOBLES, 1 BAÑO COMPLETO, TODO EXTERIOR.
Ref A-181 PRECIO VENTA 156.265 €

GAUSAC
TRIPLEX 149 m2, 4 HAB.
VISTAS MARAVILLOSAS
Ref A-183 PRECIO VENTA 360.607 €

AUBERT (VALLE DE ARAN)
CASA ADOSADA EN VENTA NUEVA CONSTRUCCIÓN.
Ref C-152 PRECIO VENTA 345.582 €

Inmobiliaria Global, le da la bienvenida al mundo inmobiliario del Valle de Aran, ofreciéndole las múltiples y variadas actividades que le brinda el Valle y su entorno.

Además, en el Valle de Aran y en todo el territorio español, les ofrecemos...

Casas, dúplex, apartamentos de dos y tres habitaciones, estudios, bordas a reformar y reformadas, terrenos urbanos y rústicos.

Disponemos de un amplio abanico de posibilidades para inversores.

Gestionamos alquileres de apartamentos para todo el año, temporada de esquí, semanas, fines de semana.

PROMOTORES, disponemos de terrenos urbanos en el Valle de Aran, Huesca y zona Esterri d'Àneu.

No deje de visitar nuestras páginas web donde encontrará el producto que busca

Junto al Mayor Balneario Científico de Agua Marina de Europa

iVACACIONES TODO EL AÑO!

INMOBILIARIA GLOBAL ha sido nombrado colaborador oficial de Marina d'Or, venga a vernos y le informaremos con precios oficiales y sin coste adicional, bien sea para la compra de apartamentos o para sus vacaciones.a

MARINA D'OR®
Ciudad de Vacaciones

Oropesa del Mar · Castellón · Costa Azahar

VENTA DE APARTAMENTOS 973 640 765

¡MEJOR NI LO SUEÑE!

INMOBILIARIA GLOBAL
COMPRA - VENTA - ALQUILER
ASESORAMIENTO Y GESTIÓN

José Porras Moreno
Su asesor inmobiliario

Avda. Castiero, 15 entlo. 1
25530 VIELHA

Tel. 973 640 765 / 616 783 632

Fax 973 642 325

www.inmoglobal.net

inmoglobal@telefonica.net

Er Everest enperilh

Er Everest ei patint es causes des emissions de gasi d'efècte ivernacle. Edmund Hillary, prumèra persona en pujar eth tuc mès naut, a demanat declarar er Everest patrimòni mondial.

Celebrat eth prumèr matrimòni omosexuai

Eth pòble de Tres Cantos acuelhec era prumèra celebracion matrimoniau de parelha omosexuai. Aguesta celebracion se portèc a tèrme dempús de ueit dies d'entrada en vigor era lei que permet eth maridatge deth madeish sexe. Es afortunadi siguieren Carlos e Emilio, vesins de Madrid.

Es líders deth G8 preneren cafè de comèrc just

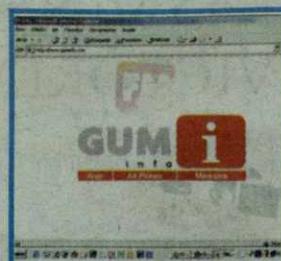
Ena darrera amassada que celebrèren es líders mès poderosi deth mon, er archiconeishut G8(enes suites des sòn luxosi otels, se trapèren qu'eth cafè , eth chicolate e eth sucre èren deth comèrc just. Ua bona iniciatiua , atau saberàn qu'aguesti productes son igual de boni e sabrosi.

Era Policia Locau d'Avilés a descubèrt ua plantacion de marihuana en un locau premanit justament dauant dera comissaria.

Descubèrtua ua pintura de Da Vinci dejós d'ua auta

Leonardo Da Vinci encara hè des sues. Era Galeria d'Art Nacionau de Lòndres trapèc ua naua pintua, fòrça dificil de campar-la e entenér-la, a trauers d'un procès de raigs X infrarois. Era prumèra pintura, era actuau , entà didé c de bera manèra, se nomente "Era mair de Diu de Ròques"(1483).

Era pintura descubèra, segontes es experts, ei ua hemna de jolhs damb eth braç estirat.

Webs d'interès

www.guminfo.com
www.grupcat.com
www.gumfm.com
www.aran.org
www.bossost.com

www.elconfidencial.com
www.todomultas.com
www.aranportal.com
www.becas.com
www.xmlportal.com

telefons

Pompiers	973 64 00 80
Mossos d'Esquadra	973 35 72 85
Guardia Civil	973 64 00 05
Policia Nacional	973 64 80 14
Ambulàncies	973 64 00 80
Urgències	973 64 00 04
SAS	973 64 00 06

farmàcies

Vielha	
Farmàcia Català	973 64 23 46
Farmàcia Palà	973 64 25 85
Arties	
Farmàcia Palà	973 64 43 46
Vaquèira	
Farmàcia Palà	973 64 44 62
Es Bòrdes	
Farmàcia	973 64 20 39
Bossòst	
Farmàcia Almansa	973 64 82 19
Les	
Farmàcia Almansa	973 64 72 44

trabalh

Buscamos personal con experiència para almacén y ferretería. Interesados llamar al teléfono 973 64 14 60.

Ferreteria Corona necessita incorporar per a les seves noves instalacions a Vielha personal divers.
 1 Director de Centre
 3 responsables de departament
 Es requereix experiència en el sector. S'ofereix salari competitiu, formació continuada i inserció a un equip de treball. Interessats enviar currículum vitae amb fotografia recent a: personal@corona.biz o trucar al telèfon 973 65 00 64

venta casa

Apartamento en Salardú, 2 habitaciones, terraza y plaza de parking. Restaurado. 252.425 e interesados: 616 783 632

telèfon

973 64 30 51

A trauers d'aguest telefon auràs contacte directa damb era redaccion deth Quinze. Truca e déisha eth tòm messatge e mos meteram en contacte damb tu.

Quinze

Plaça Espanha, 1
 25530 Vielha

@mail 15

news@grupcat.com

Un des principaus objecius d'aguesta publicacion ei era libertat d'expression, totun se promoir laguens des limits deth senh; ei per açò, qu'es opinions des collaboradors e collaboradores les i son propies, e eth Quinze non se hèn pas responsables d'aguestes ne des efèctes corresponents se cau. Gracies

Quinze
 val d'Aran

Publicitat 15

973 64 30 40

SI QUIERES CONTACTAR CON NOSOTROS, LLÁMANOS AL TELÉFONO
973 64 30 51 o
news@grupcat.com

88.2

89.6

93.9

94.5

96.4

97.2

98.8

99.3

106.4

Baqueira-Beret

Port Ainé

Baqueira-Beret
 Boí Taüll

Espot, Esqui
 Bonaigua Tavascan

Molina
 Massella

Baqueira-Beret

Prepirineu

Boí Taüll

Costa Brava -
 Costa Central

quinze minutes damb:

... silenci. Srebrenica

Ninches de 610 musulmans bosnians enes funeraus dera dètzau commemorativa dera matança de 8.000 musulmans en mans des serbobosnians

autor: Slobodan Vojinovic

Srebrenica, a talb d'exemple.- Probablament eth piri crim dera umanitat hèt pera umanitat e permès pera umanitat.

Dempús dera dusau Guèrra Mondiau, era guèrra dera antica Iugolàvia ei era piri manca de responsabilitat, coeréncia e sensibilitat de totes es persones.

En aguest cas, es politcs de gran "caché", òc aueren bèra culpa...

Probablament manque gent en banc des acusadi, mès ja se sap, es crims dera passivitat, non se jutgen. Aço òc, ara totun demane perdon.

Demoram e desiram que de tot se n'aprengue.

autor: Damir Sagolj

1995-2005.- Dètz ans Dempús encara non s'an barrat es herides. Eth passat onze de junhsèga de 1995, mès de 8.000 personnes, majoritariament musulmans civius siguieren assassinadi. Toti es òmes bòsnis mès grani de 14 ans siguieren desseparadi des sues familhes pendent era "neteja etnica". Milers de desapareishudi, morti e motladi que demostren un viatge mès qu'es guèrres non pòrtent enlòc. Que quede demostrat aguest genocidi deth segle XXI.

LAS MINAS VICTÒRIA

Después de casi cinco años y con un presupuesto de 254.771,46 euros, las puertas de la mina Victoria

abren al público. El pasado día 9 de julio, las minas volvieron a ser accesibles para todos. Un lugar donde los recuerdos, la curiosidad, la añoranza y la

impotencia, toman consistencia a flor de piel. Las mejoras de la pista, el mirador delante de la galería Sacosta, la iluminación del interior de la misma y el acondicionamiento del

Centro de Visitantes con las principales mejoras

El Consell ha realizado las obras de mejora bajo la dirección de Carolina Desel, directora del Museu dera Val d'Aran i Jordi Gavaldà, geòleg del Consell.

Editoriau

Catalunya aprovarà un nau estatut quan torne de vacances. Aço diden. Hè uns mesi recebèrem ena Val d'Aran un polit autobús en eth qu'es ciutadans podien díder era sua e atau participar en nau estatut. Es politcs aranesi pera sua part creerèn un document unanim a on se demanaue un pacte de liure union damb Catalunya. E ath finau què, papèr mòg, o aumens entara representacion teatrau ena obra "Er estatut", atau ei Dempús des jornades sus aguest ahèr celebrades en Vielha, èrem era conclusion qu'era màger des ponents dera redaccion dera estatut, non coneishien pas n'era Val. E non se vau començar es discorssets en aranés. Aran vò hëts, vò èster representada igual qu'ac vò Catalunya laguens der Estat. Mès sembla qu'ara ac solucionaram damb era arribada ath pais d'Esquerra e Iniciativa. Atau Aran compdarà damb un tripartit. "Es tres mosqueteros".

La Barraca de la Pradera vuelve a la radio pastoril

Muy pronto de lunes a sábado de 8,00 a 11,00

Val d'Aran
Ribagorça
Pallars Jussà
Pallars Sobirà
Alt Urgell
Andorra
Cerdanya